

NIILO TUOMENOKSAN TEOLOGIAA

Väinö Hotti

Teh.VHn.

(nettikuva)

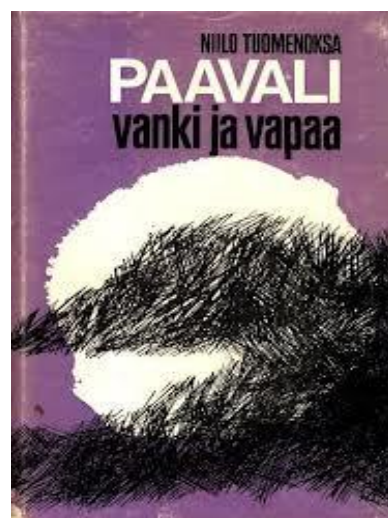
Tietoja

Kuvaus

Niilo Antti Tuomenoksa, sukunimi vuoteen 1906 Törnqvist oli suomalainen viidennessä herätysliikkeessä mukana ollut uskonnollinen julistaja ja kirjailija. Niilo Tuomenoksan vanhemmat olivat satulaseppä Antti Tuomenoksa ja Hanna Sofia Sandström. [Wikipedia](#)

Syntyi: 21. toukokuuta 1893

Kuoli: 8. joulukuuta 1967

(nettikuva)

NIILO TUOMENOKSA

PAAVALI - VANKI JA VAPAA

Uskova – harvinainen lintu

*”Lutherilla on paljon seuraajia, Rooman kirkolla vielä enemmän. Paavalilainen on **harvinainen lintu**”* (Paavali – vanki ja vapaa, s.9).

Hinta on maksettava

*”Paavalilaiseksi pääsemisestä on **maksettava raskaat lunnaat**. Me, Jumalan valtakunnan hyvinvoivat hengelliset, valitsemme leveämmän tien, **kristillisyyden kaikkine mukavuuksineen**”* (emt.s.11).

Paavali esimerkkinä

(nettikuva)

Paavali vankilassa

*”Ei liene Jumalan valtakunnan ihmistä, joka ei näkisi Paavalin olevan **ainakin askeleen edellä hänestä Kristuksen seuraamisessa**”* (11).

*”Oli kuin Paavali olisi ollut Jumalan valtakunnan **huonoimmin palkattu työmies**”* (279).

*”**Luther** ei tullut toimeen ilman Paavalia. Edelleen Paavali on kaikkialla siellä, missä alkukristillisyyden tulet palavat ja taivaan pasuunat kutsuvat hengelliseen taisteluun”* (12).

Usko ja oppineisuus

Kristuksen seuraajina on kaikkina aikoina ollut sekä oppineita että oppimattomia!

*”Syvään sivistykseen voi liittyä syvä itsensä tunteminen, selkeä rajojensa näkeminen. Vähätietoinen lankeaa kouhoilemaan ja tyhmä itseään viisaaksi luulemaan. **Pahimmat hengelliset ylpeät löydetään usein niiden joukosta, joilla pitäisi olla vähiten ylpeilemisen aihetta**” (14-15).*

*”Kristus kestää tarkastelun missä yliopistossa tahansa. **Paavali kuului aikansa lukeneimpiin**” (15).*

”Tarsolainen oli lähtöisin huomattavasta kauppa- ja teollisuuskaupungista, jonka yliopistokin oli kaikkialla Rooman valtakunnan alueella tunnettu. Kun tarsolaiseksi sanottiin, niin tiedettiin, ettei mies ollut kotoisin mistään takamaitten tuntemattomuudesta” (16).

*”Kolossalaiskirje antaa kuvan kirjoittajasta, joka on perehtynyt ajan kulttuurivirtauksiin, ei kuitenkaan niin, että hän niihin nojailisi tai niistä hengelleen ravintoa etsisi. **Hän on viisaasti ja ylevästi niiden yläpuolella, arvostelee niitä ja osoittaa niille niiden oman paikan elämässä**” (257).*

*”**Evankeliumi ei kiellä oppineisuutta**. Se hyväksyy kaikki tohtorinhatut, mutta ei ole evankeliumin mukaista nojautua siihen viisauteen, joka sysää syrjään sanoman yksinkertaisuuden ja siihen kuuluvan voiman...**Paavali oli runsastietoinen mies, mutta pikemminkin oppimattoman kuin oppineen tamineissa**” (258).*

Kutsumus ja kärsimys

*”Juutalaiset ovat **suuren onnen ja suuren kurjuuden kansa**, jonka tie historiassa on täynnä kuivuneita verilätäköitä. Jumalan valinnat yleensäkin ovat ihmisonnen kannalta pelottavia. **Pahimmin piestyjä ovat Jumalan rakastamat profeetat**. Herran teillä luhistuu hengellissävyinen kutsumusromantiikka, sammuu pyhistä pilvistä hohtava kajo. **Kantapäät verillä vaelletaan Jumalan ihanimpia kutsumusteitä**” (19).*

Herran kohtaaminen

*”Paavalin kääntymistä voidaan sanoa äkkikäntymiseksi...Kyllä Kristus kehitteleekin. Hengellisyys on kasvunkin asia. Mutta Kristus luokin, usein tyhjästä ja mitä tyhjemmästä, sitä nopeammin. **Elämän tielle lähtö voi olla aivan äkillinen**” (33).*

*”Paavalilla oli määrättömästi syytä muistella ensimmäistä kohtaamistaan Kristuksen kanssa, **mutta ei siitä muodostunut hänelle hengellisyyden evässäkkiä, todistusteemaa, jota olisi jokaisella lavalla esitetty**” (37).*

Kristus asuu omissaan

*”Ratkaisevaa hänen (Paavalin) Kristuksen tuntemisessaan oli se, että hän oli **henkilökohtaisesti kohdannut Kristuksen**. Kristus oli antanut hänelle julistettavan evankeliumin. Pyhässä Hengessä **Kristus asui hänessä**” (66).*

*”Kristus teissä, kirkkauden toivo” ihmisissä **oli suunnattomasti enemmän kuin ihmiset itsessään**” (273).*

*”Kristus teissä, kirkkauden toivo” osoittautui kukistumattomaksi vainoisakin. Hengellisyys ei ollut heiveröistä uskonnollista puuhailua, **vaan Ylösnousseen elämää ystävissään**” (285-286).*

*”Suurin piirtein voidaan sanoa, että **Kristuksen osoite maan päällä on Jumalan elävä seurakunta. Kristus asuu omissaan**” (40).*

*”He olivat kulkeneet Kristuksen voittosaatossa ja tulleet Jumalan valmiiksi tekemiin tekoihin. **Voiton ja menestyksen salaisuus oli Kristus heissä, kirkkauden toivo**. Matkakertomus ei koostunut siitä, mitä he olivat tehneet, vaan siitä, mitä Jumala oli tehnyt heidän, itsessään halpojen ja voimattomien palvelijoitten välityksellä” (114).*

Joukkokristillisyyttä

*”Kristityksi tuleminen ei ole vain johonkin tulemista, vaan **se merkitsee myös eroa jostakin**. Tosin liikkeelle lähteneistä on moni jäänyt välimaastoon, josta on yhtä pitkä matka molemmille rajoille. **Välimaaston elämä ei ole edes kunnollista suruttomuutta saati sitten uutta elämää Kristuksessa**,*

mihin oltiin matkalla. Paavali ei jäänyt välimaastoon eikä keskeneräisyyteen” (45).

*”Touhuihin ihastunutta, usein väärään suuntaan matkalla olevaa joukkokristillisyyttä on vaikeaa pysäyttää. **Se autuus on äänen ja puheen paljoudessa”** (50).*

Paavali ja Pietari

*”Verratessamme Paavalia Pietariin tekee mieli sanoa, että vaikka Paavali ei ollut Herran opetuslapsien joukossa silloin, kun Kristus vaelsi täällä, **hän näyttää syvemmin tuntevan Herran ja hänen sanomansa kuin Pietari. Paavalin evankeliumi on lihasta vapaa, se on kokonaan jumalallinen. Siinä on mukana myös ihminen Jeesus Kristus, mutta pääsanomana on kirkastettu Herra, taivaisiin astunut Lunastaja”** (66).*

*”Lisäksi Paavali oli taistellut itsensä vapaaksi juutalaisuudesta. Pietarin arkaillessa seurustella pakanakristittyjen kanssa **Paavali julisti, ettei ollut mitään erotusta. Kaikki olivat syntiä tehneet, ja kaikki olivat Jumalan kirkkautta vailla”** (66).*

*”Oli varmaan onnellista, että Paavali tapasi Pietarin vasta Damaskon ja Arabian kokemusten jälkeen. **Hän välttyi hengelliseltä apinoinnilta, joka usein on nuorten kristittyjen todellisena vaarana. Sula vaha on helppo painaa iänikuisiin muotteihin. Äskenkääntynyt ihailee jopa hengellistä pinnallisuutta** – puhumattakaan sitten niistä, joiden pää keikkuu muitten yläpuolella...**On armoa joutua katumuspenkiltä tuleen ja korpeen.***

***Arabiassa nähtävästi ei ollut ketään matkittavaa”** (68).*

Kaskeneräinen

*”Jos joku ajattelee, että Paavali oli valmis ja kypsä Herran todistaja sinä hetkenä, jolloin Ananias laski kätensä hänen päälleen, hän erehtyy. Hengellinen valmius ei tule meille kertapakkauksena, ei edes sellaiselle kuin Paavalille. **Jumalan koulussa on määrättömästi luokkia. Kaikki viisaus ei tule elämäämme ajattelun, ei edes rukouksenkaan tietä. Hohtavin tiedon helmi***

noudetaan syvältä kätkeytyjen itkujen laaksosta, ja sen hintana on ihmisen riisuminen ja yksinäisyys” (72).

”Filippiiläiset eivät loukkaantuneet puheesta, joka julisti heidät keskeneräisiksi, puolivalmiiksi, jatkuvasti työnalaisuuteen tuomituiksi. He olivat ymmärtäneet jotakin kristillisyyden syvyydestä, korkeudesta, pituudesta ja laajuudesta. He kävivät samaa loputtomien luokkien koulua kuin Paavalikin” (276).

Opetusta tarvitaan

”Paavalin lapsuus on väkevä puolustuspuhe kaikille vähänkin tolkullaan olevalle kasvatuskristillisyydelle...Paavalin samaa uskonnollinen kotikasvatus, elävien siemenien kylväminen nuoren sydämen peltoon, on kuitenkin mitä arvokkain asia” (22).

”Paavali ei kohdannut nuorena Timoteuksessa vain Timoteusta itseään, vaan myös hänen isoäitinsä Looiksen ja äitinsä Euniken hengellisen kasvatuksen hedelmät, 2 Tim.1:5” (137).

”Huolenpito ei rajoittunut vain siihen, että ystävät pysyisivät hereillä ja matkassa. Huoli oli myös siitä, että uskoon tulleet kasvaisivat armossa ja Kristuksen tuntemisessa, että tietokin lisääntyisi, samoin ylhäältä saatava viisaus” (141).

Yhden kirjan mies

JOHN WESLEY

Tietoja

John Wesley oli brittiläinen kirkonmies, anglikaaninen pappi ja kristitty teologi, jonka hengellisen toiminnan seurauksena syntyi herätyskristillinen liike, metodismi. Wesley koki vuonna 1738 voimakkaan uskonnollisen herätyksen ja alkoi saarnata evankeliumia kansan, etenkin työväestön, keskuudessa. [Wikipedia](#)

Synty: 28. kesäkuuta 1703

Kuoli: 2. maaliskuuta 1791, NETTIKUVA

”Suuri englantilainen herättäjä John Wesley sanoi olevansa homo unius librik, yhden kirjan mies, tarkoittaen kirjalla Raamattua” (81).

”Hän (Wesley) piti elämässään noin 40.000 saarnaa, usein viisikin päivässä” (81).

”Hän (Paavali) vältti julistuksessaan kaikkea, mikä oli vaaraksi evankeliumin yksinkertaisuudelle ja voimalle” (82).

”Kalmiston porteilla hoippuva mies ikävöi vielä vähäistä kirjastoaan, erityisesti kuitenkin pergamentteja, pyhiä kirjoituksia. Jumalan valtakunnan kirjanoppineen opiskelu jatkuu elämän viimeiselle virstalle” (82).

Valtakuntakristitty

”Paavali oli onnellisesti vapaa ihailijoista ja ehkä sillä hetkellä vihamiehistäkin. Kristus oli puhunut hänelle maailmanlaajuisesta työkentästä, kaatanut hänen tajunnassaan raja-aidat ja asettanut hänet siihen korkeuteen, josta Jumalan valtakunta näkyy kokonaisuutena. Paavali kammosi myöhemmin kaikkea omaan nimeensä sidottua kristillisyyttä” (69).

”Jumala porrastaa askelemme ystäviensä elämään. Ahdistukset kaatavat aitauksia ja yhteisissä itkuissa häviää erottava kylmyys” (90).

”Suuntakristillisyydestä valtakunnan kristityksi pääseminen lunastetaan karvailla menetyksillä” (107).

”Seurakunnan ulommainen raja oli siellä, missä yksikin kristitty oli kilvoittelemassa elämään johtavalla tiellä. Organisaatiota, järjestelmää, oli, mutta koossapitävä voima oli organismissa, elimellisessä kristittyjen keskinäisessä yhteydessä” (174).

”Eräässä mielessä Paavali ei lähtenyt mistään seurakunnasta eikä tullut mihinkään. Hänhän liikkui Kristuksen ruumiin piirissä, joka oli hänen seurakuntansa” (175).

”Hänellä (kristityllä) on yhteys kaikkeen hengelliseen elämään...On totisia aitojen, jopa muurienkin rakentajia. Pyhälle Hengelle ne ovat olemattomia. Meitä kaikkia rakastava Kristus ei tiedä niistä mitään sulkiessaan meidät paimenrakkautensa syleilyyn. Ne ovat ihmisrakennelmia, joskus korkeita, väliin häijyn vahvoja, mutta romutettavaksi tuomittuja. Nytkin vielä jumalanpalveluksessa yhteen ääneen tunnustamme: ”Minä uskon pyhäin yhteyden, pyhän yhteisen seurakunnan...” (175).

”Paavalikin oli joutunut jonkin ryhmän suosikiksi. Hänen mielestään kristillisyydessä ei saanut olla paavalilaisia, hänen nimeensä vannonjia eikä sellaisia, jotka löivät hänen nimellään rakoa kristittyjen keskinäisiin yhteyksiin. Hän karisti kannoiltaan omat ihailijansa häätäen heitä Kristuksen käsiin...Yhdelle, siis Kristukselle Jeesukselle, hän tahtoi uskoon tulleet kihlata” (183-184).

Lahkolaisuutta

”Hajaannuksissa ei useinkaan ole synnä opin todella erilainen käsittäminen, vaan suureksi paisuneiden johtajien riita lampaista ja laidunmaista” (209-210).

”Seurakunta voi itse olla itselleen ja asialleen esteenä varsinkin silloin, kun se yrittää evankeliumin mukana viedä omaa suuntaansa tapoineen ja käsityksineen” (93).

”Äskenkääntynyt on kuitenkin helposti peloteltavissa ja tavallisesti helppo saalis taitavalle pyydystäjälle” (118).

Kauhistuttava kaste

”Hän (Apollos) tunsi ainoastaan Johanneksen kasteen, ei siis Kristus-kastetta, josta Paavali puhuu erityisesti Roomalaiskirjeen kuudennessa luvussa ja joka on lihalle ja verelle suorastaan kauhistuttava kaste, sillä se on kaste Kristuksen kuolemaan ja sen kautta ylösnousemuselämään Kristuksessa” (163).

*”Paavali julistaa Roomalaiskirjeen kuudennessa luvussa kasteen Kristuksen kuolemaan kastamiseksi ja Kristuksen ristiinnaulitsemisen **meidänkin ristiinnaulitsemiseksemme**, mikä kaikki merkitsee lihan pyhitykselle lopullista pistettä. Kristuksen meidän hyväksemme tekemää tekoa, kärsimistä ja kuolemaa, **seuraa Kristuksen elämä meissä**, ylösnousemuselämä, jota kasteesta nouseminen kuvaa. Roomalaiskirje on ihmisjumalisuuden teilauspölkky” (190).*